

Obvezno pravo - uvjeti pobijanja

Da bi vjerovnik mogao pobijati pravnu radnju svoga dužnika, moraju biti ispunjene opće pretpostavke pobijanja: dospjelo potraživanje, dužnikova nedostatnost sredstava, postojanje pravne radnje poduzete na štetu vjerovnika i oštećenje vjerovnika. Riječ je o izvanstečajnom pobijanju po

Pravno pitanje

Koje pretpostavke moraju biti ispunjene da bi vjerovnik mogao pobijati pravnu radnju svoga dužnika poduzetu na njegovu štetu?

Stajalište suda

Prema odluci **Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske**, poslovni broj Pž-3104/01, pretpostavke koje moraju biti ispunjene da bi vjerovnik mogao pobijati pravnu radnju svoga dužnika su:

- a) da ima dospjelo potraživanje za isplatu,
- b) ako dužnik nema dovoljno sredstava za ispunjenje vjerovnikova potraživanja,
- c) postojanje dužnikove pravne radnje poduzete na štetu vjerovnika,
- d) postojanje oštećenja vjerovnika s time da pobijanje omogućuje vjerovnikovo namirenje.

U ovom slučaju riječ je o pobijanju pravnih radnji dužnika. Sud navodi da je ovdje riječ o **izvanstečajnom pobijanju** pravnih radnji na temelju Zakona o obveznim odnosima – **actio Pauliana**, a ne o pobijanju pravnih radnji stečajnog dužnika iz Stečajnog zakona. Da bi vjerovnik mogao pobiti pravnu radnju dužnika, moraju temeljem **članka 280. ZOO** biti ispunjene opće pretpostavke pobijanja: a) dospjelost za isplatu, b) insolventnost dužnika, c) dužnikova pravna radnja, d) postojanje oštećenja vjerovnika s time da pobijanje omogućuje vjerovnikovo namirenje. Pored toga traži se i ispunjavanje posebnih pretpostavki navedenih u **članku 281. ZOO**, te da stranke u sporu budu aktivno i pasivno legitimirane.

Glede pretpostavke pod a) sud je pravilno utvrdio da je dužnik preuzeo obvezu povrata kredita i da je obveza dospjela. U pogledu **insolventnosti** ne traži se da je dužnik uopće nesposoban za plaćanje, jer je temelj izvanstečajnog pobijanja vezan za određeno potraživanje pojedinog vjerovnika, pa je dostatno

dokazati da je račun dužnika kod tužitelja imao negativan saldo. Dužnik je poduzeo pravnu radnju sklapajući ugovor o darovanju koji je na štetu kako tužitelja, tako i drugih vjerovnika.

Što ovo znači u praksi

Vjerovnik koji smatra da je dužnik prijenosom imovine (primjerice darovanjem) osujetio naplatu može tu radnju pobijati Paulijanskom tužbom, ali tek ako istodobno dokaže sve opće pretpostavke – osobito dospelost potraživanja i to da je radnja poduzeta na njegovu štetu. Za insolventnost je dovoljno dokazati da dužnik nema dovoljno sredstava za to konkretno potraživanje, a ne potpunu nesposobnost za plaćanje.